

Manessier; licht, kleur en transparantie

Door Marianne de Jong

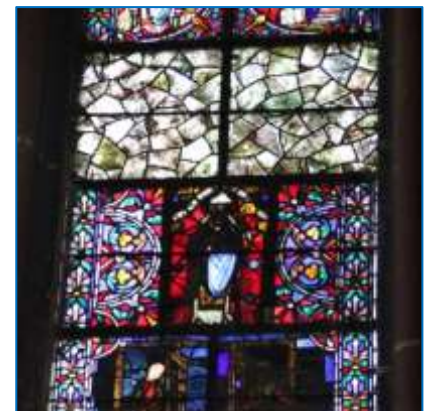
De glaskunst belicht naar aanleiding van het werk van de Frans lyrisch abstract kunstenaar Alfred Manessier (1911-1993). In opdracht maakte hij tussen 1982 en 1993, eenendertig glas in loodramen voor de Saint-Sépulcre kerk in Abbeville. De stad bij de Sommebaai waar hij zijn jeugd doorbracht. Het zou zijn laatste werk en zijn meesterwerk worden. Tijdens de biënnale van Venetië in 1962 ontving hij twee prijzen waaronder de eerste prijs voor liturgische kunst. Hij wordt gezien als de eerste die dergelijke onderwerpen abstract verbeeldde.

In zijn vroege werk legde Manessier de Sommebaai vast in landschappelijke aquarellen in licht en donkertinten. Het ritme van de getijden die bij eb fijne lijnen achterlaat in het zand, doet denken aan de structuur van de glas in lood ramen in zijn latere abstracte werk. Het spel van zon, wind en water van de Sommebaai, omgezet in licht, kleur en transparantie in de glazen van de Saint-Sépulcre kerk in Abbeville. *Stille zaterdag*, een magistraal en sereen raam in blauw tinten en horizontale belijning is hier een treffend voorbeeld van. De inhoud is volgens Manessier het beste uit te drukken in de vorm van een abstracte beeldtaal. Deze zienswijze op zijn werk ontstond in 1943 door een persoonlijke ervaring.

Amerikaans kunstenaar William Einstein (1907-1972) woonde en werkte in Frankrijk. Hij is de schepper van de bontgekleurde ramen van de Saint-Vulfran eveneens in Abbeville. Hij werkte zes jaar aan deze vensters die zijn gemaakt in het glasatelier van Charles Marq in Reims. In de Saint-Vulfran zijn ook een viertal figuratieve schilderijen van zijn hand te zien. In tegenstelling tot Manessier ontwikkelde zijn werk zich van abstract naar figuratief. Zoals hij zelf zei, voldeed voor hem als uitdrukkingmiddel alleen de abstractie niet langer. Zijn figuratieve schilderijen vertellen een verhaal terwijl zijn abstracte vensters decoratief zijn van aard. In de abstracte vensters van Manessier komen vorm en inhoud samen.

In de Notre-Dame van Amiens is een opvallend raam van Alfred Gerente te zien dat dateert uit 1854. Het is gelaardeerd met fragmenten van glazen uit de 13e eeuw, en doet enigszins denken aan de glazen van Manessier. Dit werk kwam tot stand onder leiding van de Franse architect Viollet-le-Duc (1814-1879), die soms 19e eeuwse elementen toevoegde aan middeleeuwse gebouwen en daarom niet onomstreden was.

Waar te zien:

- *St.-Sépulcre en St.-Vulfran in Abbeville en de Notre Dame in Amiens, Picardie, Frankrijk.*